

Agenda vergadering Adviesraad SD 14 mei

Van: Adviesraad Sociaal Domein Krimpenerwaard
Datum vergadering: 14 mei, 19:30-22:00 uur
Plaats: Lekkerkerk 1.06
Uitgenodigd: Jacomine Kuijt, Lia Combrink, Mieke Vermin, Nel Schermers, Wouter Vellema, Dirk-Jan Vonk, Paul van der Eijnden, André Nouwens

Gasten: Mariëlle van Gemeren en Mariëlle Lamper

Voorzitter: Lucie Boonekamp
Ambtelijk secretaris: Demi den Ouden

1. Welkom

De voorzitter opent de vergadering en heet alle aanwezige leden welkom.

2. Vaststelling van de agenda

Agenda wordt zonder wijzigingen vastgesteld

3. Verslag vergadering Adviesraad d.d.

Er wordt een opmerking toegevoegd aan het verslag van de vorige vergadering: In de profielschets staat vermeld dat men moet kunnen "bijdragen aan het sociaal domein". Dit wordt als te algemeen ervaren. De formulering wordt aangepast naar: "bijdragen aan het sociaal domein van de gemeente Krimpenerwaard."

Het verslag van 17 maart wordt vervolgens vastgesteld.

4. Strategische agenda en de actielijst

De ambtelijk secretaris licht de stand van zaken toe rondom de strategische agenda. Project Integrale Toegang heeft een tijd stil gelegen, de werkzaamheden worden nu hervat. Volgende maand zal een bezoek plaatsvinden in het kader van de *Hervormingsagenda Jeugd*. De adviesraad wordt daarbij geïnformeerd over wijzigingen binnen de nieuwe verordening Jeugd en WMO. In september volgt een formele adviesaanvraag.

Ook heeft de ambtelijk secretaris bericht ontvangen over een handhavingsplan. Hier zal de ARSD ook een adviesaanvraag voor ontvangen. Tijdens de vergadering wordt gevraagd wat het handhavingsplan te maken heeft met de thema's van de ARSD. Na navraag blijkt het om het handhaven van de participatiewet te gaan.

Stand van zaken Actielijst: er is na de vorige keer niet veel veranderd. Wel is er contact opgenomen met de fotograaf.

Er wordt opgemerkt dat er veel oude onderwerpen op de actielijst staan. Dit zijn thema's die bewaakt moeten worden en de actielijst dient als een reminder. Wellicht passen ze beter op de strategische agenda.

Daarnaast is de vraag waar het bewaken uit bestaat? Doen we dit elk jaar? Staan daarom de datums daar? Er staat nu 2019, is er dan al sinds 2019 niks mee gebeurd? Afgesproken wordt dat thema's jaarlijks besproken worden om de actualiteit te bewaken. De datum wordt aangepast naar het laatste moment dat het thema is besproken.

5. Ingekomen en uitgaande stukken:

Ingekomen stukken ter bespreking:

a)

Ingekomen stukken ter informatie:

b) Cliëntenraad: verslag vergadering 17 april en agenda vergadering 15 mei

Geen opmerkingen

Uitgaande stukken:

c) -

6. 20:00 – 21:00 Project normaliseren met Mariëlle van Gemeren en Mariëlle Lamper

De ARSD wordt meegenomen in het thema *Normaliseren*. Dit thema is onderdeel van een bredere ontwikkeling binnen het sociaal domein. Het doel: een gedeeld en eenduidig beeld vormen van wat "normaliseren" inhoudt – zowel intern als met externe partners.

Presentatie

Mariëlle van Gemeren start met een presentatie.

In 2021 is het IBK Sociaal Domein vastgesteld, dat loopt tot en met 2025. De kaders blijven hetzelfde, maar er waren scherpere formuleringen nodig. Deze aanpassingen zijn vastgelegd in een addendum. Eén van de aanscherpingen betreft het thema normaliseren.

Tijdens de presentatie wordt een afbeelding met gekleurde pijlen getoond. Een lid geeft aan dat dit er erg ingewikkeld uitziet, vooral doordat lijnen overlopen in een andere kleur. Mariëlle geeft aan dat deze afbeelding afkomstig is uit de kwaliteitsmonitor, waar deze verder wordt toegelicht. Voor normaliseren is de afbeelding zelf minder relevant.

Normaliseren kent een heel breed palet aan definities. Het doel van dit project is om een gezamenlijk beeld te creëren van wat normaliseren inhoudt. Intern, maar ook extern met de partners van de gemeente, zodat iedereen dezelfde taal spreekt. Hiermee wordt voorkomen dat er allerlei beloftes en verwachtingen worden gedaan, die niet juist zijn.

Voorstellen voor wijzigingen en aanscherpingen en reacties vanuit de ARSD:

- Sociale basis als vertrekpunt: ondersteuning van gemeenschappen en versterken van een sociale basis in de samenleving.
 - o De voorzitter benadrukt het belang van heldere definities: wat verstaan we onder 'sociale basis'? Volgens Mariëlle draait het om gemeenschappen ondersteunen en versterken van verbindingen en voorzieningen. Deze basis is nodig om de beweging te maken van individuele naar collectieve voorzieningen.
- Samenwerken aan kansen voor de jeugd: de pedagogische basis moet op orde zijn
 - o Een lid van de ARSD, tevens leerkracht, benadrukt de noodzaak om de focus op de oorzaken van de problemen te leggen; vaak liggen die bij ouders, zoals financiële of relationele problemen
- Sleutelrol voor welzijnspartners
 - o De rol van het Sociaal Preventieteam wordt benoemd: hoe kunnen zij dit uitvoeren?
- Andere rol en houding lokale overheid: de zorg die er is, willen we beschikbaar houden voor de meest kwetsbare in de samenleving.
 - o Er wordt gevraagd of dit zwart-wit is, maar er is zeker een grijs gebied en op dit grijze gebied wil de gemeente zich inzetten
 - o Er wordt een voorbeeld gegeven van inzetten op armere wijken. Maar wordt dan de arme persoon in een andere wijk dan niet vergeten?
 - o Er moet gezocht worden naar creatieve oplossingen. Dit roept echter de vraag op omtrent de definitie van normaliseren. Is normaliseren niet standaardiseren? En is dit niet juist het tegenovergestelde van creatieve oplossingen.
- Focus op wat werk oplevert voor inwoner en maatschappij: kijken naar de behaalde resultaten om betere keuzes te kunnen maken

De vraag van een lid is welk probleem dit project gaat oplossen.

Mariëlle: het probleem is dat de zorg erg onder druk staat door vergrijzing en dubbele vergrijzing. De vraag neemt toe en het personeel neemt af. Schaarse middelen moeten

terecht komen bij degenen die ze het hardst nodig hebben. Als mensen zichzelf kunnen helpen, moet je dat stimuleren.

Reacties vanuit de ARSD:

Het heeft dus een financieel motief, wat herinnert aan het concept van de participatiesamenleving. Zelfredzaamheid wordt echter enorm overschat, het is gebleken dat dat helemaal niet werkt.

Een financieel motief hoeft niet verkeerd te zijn. Maar het roept wel wantrouwen op. Daarom is het van groot belang dat je duidelijk uitlegt wat je wilt bereiken en wat de reden is. Belangrijk om transparant te zijn dat zoals we het nu doen, niet houdbaar is.

Mariëlle: het is niet enkel een financieel motief. We zien de samenleving steeds individueler worden, dat willen we tegenhouden. Daarnaast moet er een taboe doorbroken worden dat het normaal is om hulp nodig te hebben en we elkaar kunnen helpen.

Terugkoppeling op wat er is opgehaald in de bijeenkomst met uitvoerende medewerkers:

WMO: Vraag stijgt vanwege vergrijzing. Er moet een verandering komen in de mindset: minder afhankelijkheid van de overheid. Tevreden zijn met een 7 i.p.v. een 10.

Gedachte is: "Buren hebben het, dus ik verdien het ook."

Jeugd: Soms zijn de ouders het probleem, ze zijn perfectionistisch, alles wat afwijkt is een probleem. Meer inzetten op preventie.

Participatie: Voorkomen van escalatie, kijken naar hele plaatje, inzetten op sociale omgeving van cliënten en stimuleren om uit de comfortzone te treden.

Bij WMO en jeugd wordt gestuurd op 'weren'; bij participatie juist op 'vroeg erbij zijn'. Eerst financieel gebied op orde brengen en kijken welke problemen er dan nog overblijven.

Bij het weren van mensen is het wel belangrijk om duidelijk te zijn als gemeente dat iemand niet geholpen kan worden i.p.v. ze naar andere loketten sturen en geen duidelijkheid geven.

De meningen over het weren van mensen zijn verschillend. Aan de ene kant 'verdienen' de mensen die het minder hebben getroffen in onze samenleving meer 'hulp'. Aan de andere kant heeft iedereen wettelijk dezelfde rechten, ook al zou iemand een voorziening zelf kunnen betalen. Hoe wijs je iemand af terwijl hij of zij wel het wettelijke recht ergens op heeft?

Geformuleerde uitgangspunten van normaliseren en reacties vanuit de ARSD:

1. Acceptatie
 - Drempel om hulp te vragen wordt hoog
2. Eigen regie zelfredzaamheid
3. Sociale samenhang
4. Proportionaliteit
 - Wie bepaalt wat de werkelijke behoefte is?
5. Ontmedicaliseren:
 - Wat heeft "tegenslagen zijn onderdeel van het leven" hiermee te maken? Het is beter om hier 'sommige' voor te zetten.
 - Er blijkt verwarring rond de term 'ontmedicaliseren'. Het gaat niet over afremmen van medicijngebruik maar om voorkomen dat op te veel problemen een medisch label wordt geplakt. Medicalisering komt mede omdat bepaalde dingen niet worden vergoed als je geen diagnose hebt. Daardoor worden er snel diagnoses gegeven.
6. Preventie en vroegsignalering
7. Inclusie en participatie

Opmerking: dit zijn eerder losse termen dan samenhangende uitgangspunten. De toon is bovendien vrij negatief. Wat is eigenlijk het onderliggende mensbeeld en maatschappijbeeld van de gemeente? Het is belangrijk om dit eerst goed te omschrijven.

Casuïstiek:

Casus 1 gaat over een vermogende man. Hij vindt dat hij recht heeft op een traplift omdat hij altijd heeft gewerkt. Wat kan je doen als consulent?

Dat is afhankelijk van de criteria in de WMO voor een traplift. Op basis daarvan heeft de man recht op de traplift. Er is echter wel ruimte om afgewezen te worden op eigen kracht.

Wat verandert er als we 'normaliseren'?

De consulent kan het gesprek voeren over de achterliggende behoefte. Misschien is een badkamer op de begane grond een betere oplossing.

Maar: dit impliceert een andere manier van behandelen van burgers.

Casus 2 gaat over een alleenstaande moeder die graag weer aan het werk wil.

Het is belangrijk om meer in processen denken i.p.v. een eindresultaat zoals een betaalde baan.

Vraag: Waarom behandelen we deze twee gevallen verschillend?

Bij de vrouw denken we mee; bij de man leggen we meer verantwoordelijkheid bij hemzelf.

Conclusie:

Met normaliseren proberen we eigenlijk inwoners die volgens de wet ergens recht op hebben, te 'nudgen' naar een oplossing die minder druk legt op de gemeentelijke begroting.

Voorop staat dat dit vraagstuk altijd discussie zal opleveren, daar moet je als gemeente niet voor weglopen. Het levert waardevolle gesprekken op met verschillende invalshoeken en andere perspectieven.

7. Jaarverslag 2024

Voorwoord is wat lang. Dit roept de vraag op of er wel een voorwoord nodig is. Het voorwoord is namelijk erg inhoudelijk. Het voorwoord kan ook in een aanbiedingsbrief verwerkt worden. Dan komen er wel twee documenten, dit is onhandig.

Besloten wordt het dit jaar zo te houden, maar volgende keer korter te formuleren.

Inhoudelijk is het jaarverslag akkoord.

Vorig jaar is uitgezocht wat de verplichte onderdelen zijn, dit klopt nu dus nog.

Jaarverslag is vastgesteld

8. Verordening

Dit is de definitieve versie die de ARSD zal aanleveren. We zullen van de contactambtenaar nog opmerkingen ontvangen.

Er wordt voorgesteld om een nieuw artikel toe te voegen over de procedure bij het aantreden van nieuwe leden en/of een nieuwe voorzitter. Dit wordt uitgevoerd door de ambtelijk secretaris en de voorzitter. Daarna wordt het ingeleverd bij de contactambtenaar.

9. Profielschets Voorzitter

Er worden nog een aantal laatste opmerkingen gegeven:

- Bijdragen aan het sociaal domein van de gemeente
- Eigen kleur geven binnen de kaders van verordening (en huiselijk reglement)
- Er is een verschil in stijl tussen het eerste gedeelte en het tweede gedeelte. Eerst is het een profielschets daarna meer een vacaturetekst
- Negen leden als we voltallig zijn
- Opvatting veranderen in standpunten

Als deze aanpassingen zijn doorgevoerd wordt de profielschets vastgesteld.

10. Mededelingen

Vorige week hebben de voorzitters van de ARSD en de CR en de ambtelijk secretaris deelgenomen aan een vergadering van team Advies Sociaal Domein.

Het begon met een voorstelrondje en een korte presentatie. Daarna hebben we ervaringen gedeeld. Dit kwam langzaamaan op gang maar was erg nuttig.

Gevraagd hoe de leden van het team tegen de CR en ARSD aankijken, soms wellicht als een moetje. Ze gaven terug dat ze zelf vaak in tijdsdruk zitten en dat maakt het soms lastig om in te plannen om op tijd langs te komen bij de adviesraad.

Er is besproken dat ARSD soms als kritisch wordt ervaren. Belangrijk om elkaar met respect te benaderen, intenties te vertrouwen en de inhoud centraal te stellen.

We gaan dit zeker vaker doen en de volgende keer meer inhoudelijke punten bespreken.

11. Afspraak en rondvraag

Jacomine wil een start maken met het huishoudelijk reglement.

Mieke wil het Kernkracht overleg wel bijwonen.

12. Afsluiting

De voorzitter sluit de vergadering en bedankt alle leden voor hun inbreng.